

కార్తీశేషులు

మహాకవి కాళ్యూరి నారాయణరావుగారు ✓

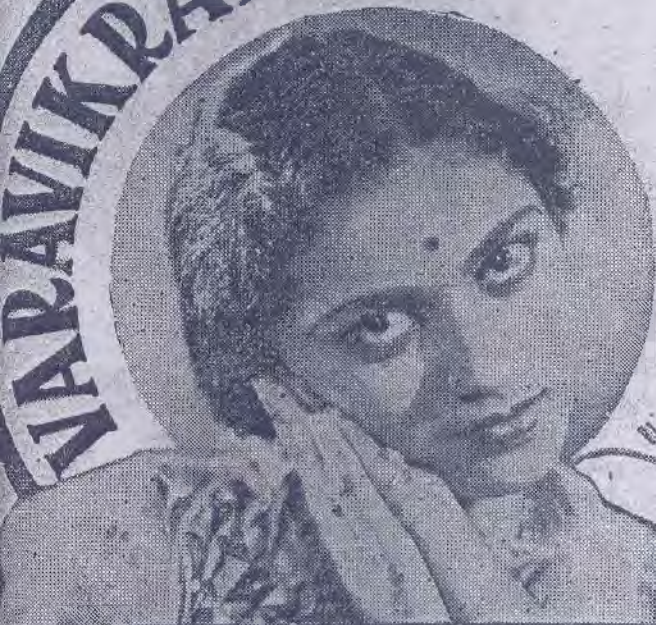
రచించిన

నాటకము ననుసరించి తయారుచేసిన తెలుగు చిత్రము.

కవితా కళానిధి శ్రీ బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారి పాటలు.

1939

VARAVIKRAYAM

వరవిక్రయము

DIRECTION C. PULLAYYA

శ్రీ సి. పుల్లయ్యగారి దర్శకత్వము.

Sole Distributors :

CHAMBRIA TALKIE DISTRIBUTORS,

వ ర వి క్ర య ము

శీ త్తి శే షు లు

మహాకవి కాళి కూరి నారాయణరావుగారు.

ర చిం చి న

నాటకము ననుసరించి తయారుచేసిన తెలుగు చిత్రము

కవితా కళానిధి

శ్రీ బలిజేపలి లక్ష్మీకాంత కవిగారి పాటలు.

శ్రీ సి. పుల్లయ్యగారి దర్శకత్వము.

TECHNICAL STAFF

CAMERAMAN ... BIREN DE
 ASSISTED BY ... MURARI GHOSE
 SOUND ENGINEER ... C. S. NIGAM
 ASSISTED BY ... PROBhat GHOSH
 PROCESSING BY ... ANIL KUMAR MITRA.
 ASSISTED BY ... { LALLO DAS NAYAK
 &
 SAMIRAN CHATTERJI
 EDITED BY ... DHARMAVIR
 ASSISTED BY ... MAULA BUX
 SETTINGS BY ... BATU SEN
 ASSISTED BY ... KHURBUJ MISTRY
 DIRECTED BY ... C. PULLAYYA
 ASSISTED BY ... K. S. RAMACHANDRA RAO

డైరెక్టరు
అ

సహాయకుడు

— సి. పుల్లయ్య

— కె. యస్. రామచంద్రరావు

EXTRA DIALOGUES & SONGS

by Kavita Kala Nidhi BaliJepalli LakshmiKantha Kavi

ఎక్స్ట్రా డైలాగులు, పాటలు :

కవిత్వా కళానిధి బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిగారు

BACK - GROUND MUSIC by DURGA SEN

బ్యాక్ గ్రౌండు మ్యూజిక్

దుర్గాసేన్

ORCHESTRA

N. PARADESI	...	TABALA
V. V. HANUMANATHA RAO	...	HARMONIUM
K. NAGAMANI	...	ORGAN
K. APPALARAJU	...	PIANO
S. P. KRISHNAMURTY	}	... VIOLIN
A. S. ANAND		
A. S. JAGANNADH	}	... VEENA
V. SAMBASIVA RAO		
R. M. MISRI	...	SARANGI

ఆర్కె-ప్రొ

ఎన్. పరదేశి	—	—	తబలా
బి. వి. హనుమంతరావు	—	—	హార్మోనియం
కె. నాగమణి	—	—	ఆర్గన్
కె. అప్పలరాజు	—	—	పియానో
యస్. పి. కృష్ణమూర్తి	}	—	ఫిడేలు
వ. యస్. ఆనంద్			
వ. యస్. జగన్నాథ్	}	—	వీణ
బి. సాంబశివరావు			
ఆర్. యమ్. మిశ్ర	—	—	సారంగి

పాత్రధారులు

లింగరాజు	—	—	బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతా
పురుషోత్తమరావు	—	—	దైతా గోపాలం
బసవరాజు	—	—	కె. సత్యనారాయణ
చలపతిరావు	—	—	తుంగల చలపతిరావు
పేరయ్య	—	—	యస్. రామచంద్రమూర్తి
వీరయ్య	—	—	జె. సత్యనారాయణ
ఘంటయ్య	—	—	ఎ. నారాయణరావు
బజ్జి	—	—	వీ. వి. సుబ్బారావు
శ్రీధరు	—	...	యల్. సత్యనారాయణ
బిచ్చగాడు	రేలంగి వెంకట్రామయ్య
భ్రమరాంబ	మిస్. శ్రీరంజని
సుభద్ర	,, కోటిరత్నం
కమల	,, పుష్పవల్లి
కాళింది	,, భానుమతి
అన్నపూర్ణ	,, సుభద్ర

వరవిక్రయము

కథ

పూర్వము రుల పురుషోత్తమరావు అనే ఆయన రెవిన్యూ యినప్పై పనిచేసినాడు. ఆ పనికి రాజీనామా యిచ్చి ఉన్నకొద్ది ఆస్తితోనూ కాలం గడుపుతూ సంఘ నేవ జేస్తున్నాడు.

ఆయనకు కాళింది, కమల అనే యిద్దరు కూతుళ్లు ఉన్నారు. వారిద్దరినీ పెండ్లియాడు వచ్చింది. ఆయన భార్య భ్రమరాంబ వారి వినాహలనుగురించి అనేక విధాల ప్రయత్నము చేయసాగింది.

వరకట్న దురాచారమువల సంఘము నాశము అయిపోతున్నదని ఆ దురాచారాన్ని అరికట్టడానికి అనేక రకాల పురుషోత్తమరావు ప్రచారము చేసినాడు. తన కూతుళ్ళకు కట్నము యిచ్చి పెండ్లి చేయడము ఆయనకు యెంతమాత్రమూ యిష్టములేదు. అందుకోసం కట్నము తీసుకోకుండా పెండ్లి చేసుకోనే వారెవరయినా దొరుకుతారేమో నని యెంతో ప్రయత్నము చేసినాడు, ప్రయోజనము లేకపోయింది.

చివరకు కట్నము యిచ్చి ముందుగా పెద్దకూతురు కాళింది వినాహము చేయడానికి విశ్చయించుకొన్నాడు.

పెండ్లిండ్ల వేరయ్యను పెండ్లి సంబంధము వెలికిపెట్టడానికి నియోగించినాడు.

వేరయ్య భ్రమరాంబతోనూ పురుషోత్తమరావుతోనూ ఆయన సంబంధాలను గురించి చర్చించినాడు. చివరకు లింగరాజు దత్త పుత్రుడు బసవరాజు అనే యువకుడికి కాళిందిని యివ్వడానికినిశ్చయము చేసుకొన్నారు.

లింగరాజు పరమలోభి. దత్త పుత్రుడి మూలకముగా తన భాక్కు సములొకి బోలెడు ధనము కట్నమురూపాన వస్తుందని ఆశపడుతున్నాడు. అసలు ఆయన కుమారుణ్ణి పెంచుకొన్నది అందుకే!

ఆయనకు యిద్దరు భార్యలు పోయినప్పటికినీ మూడో పర్యాయము నుభద్ర అనే ఆమెను వినాహమాడినాడు.

వేరయ్య లింగరాజుతో బసవరాజు వినాహ విషయమయి ప్రసాదించినాడు. లింగరాజు కింద...

పాత్రధారులు

లింగరాజు	—	—	బలిశేపల్లి లక్ష్మీకాంత
పురుషోత్తమరావు	—	—	దైతా గోపాలం
బసవరాజు	—	—	కె. సత్యనారాయణ
చలపతిరావు	—	—	తుంగల చలపతిరావు
పేరయ్య	—	—	యస్. రామచంద్రమూర్తి
వీరయ్య	—	—	జె. సత్యనారాయణ
ఘంటయ్య	—	—	ఎ. నారాయణరావు
జడ్డి	—	—	వీ. వి. సుబ్బారావు
నీడరు	—	...	యల్. సత్యనారాయణ
లిచ్చిగాడు	రేలంగి వెంకట్రామయ్య
భ్రమరాంబ	మిస్. శ్రీరంజని
సుభద్ర	,, కోటిరత్నం
కమల	,, పుష్పవల్లి
కాళింది	,, భానుమతి
అన్నపూర్ణ	,, సుభద్ర

వరవిక్రయము

కథ

పుణ్యమూర్తుల పురుషోత్తమరావు అనే ఆయన రెవిన్యూ యినస్పెక్టరు పనిచేసినాడు. ఆ పనికి రాజీనామా యిచ్చి ఉన్నకొద్ది ఆస్తితోనూ కాలం గడుపుతూ సంఘనేవ జేస్తున్నాడు.

ఆయనకు కాళింది, కమల అనే యిద్దరు కూతుళ్లు ఉన్నారు. వారిద్దరికిన్నీ పెండ్లియీదు వచ్చింది. ఆయన భార్య భ్రమణాంబ వారి వివాహాలనుగురించి అనేక విధాల ప్రయత్నము చేయసాగింది.

వరకట్న దురాచారమువల సంఘము నాశము అయిపోతున్నదని ఆ దురాచారాన్ని అరికట్టడానికి అనేక రకాల పురుషోత్తమరావు ప్రచారము చేసినాడు. తన కూతుళ్ళకు కట్నము యిచ్చి పెండ్లి చేయడము ఆయనకు యెంతమాత్రమూ యిష్టములేదు. అందుకోసం కట్నము తీసుకోకుండా పెండ్లి చేసుకొనే వారెవరయినా దొరుకుతారేమో నని యెంతో ప్రయత్నము చేసినాడు, ప్రయోజనము లేకపోయింది.

చివరకు కట్నము యిచ్చి ముందుగా పెద్దకూతురు కాళింది వివాహము చేయడానికి నిశ్చయించుకొన్నాడు.

పెండ్లిండ్ల పేరయ్యను పెండ్లి సంబంధము వెతికిపెట్టడానికి నియోగించినాడు.

పేరయ్య భ్రమణాంబలోనూ పురుషోత్తమరావులోనూ ఆయా సంబంధాలను గురించి చర్చించినాడు. చివరకు లింగరాజు దత్త పుత్రుడు బసవరాజు అనే యువకుడికి కాళిందిని యివ్వడానికి నిశ్చయము చేసుకొన్నారు.

లింగరాజు పరమలోభి. దత్త పుత్రుడి మూలకముగా తన బాక్కములోకి బోలెడు ధనము కట్నమురూపాన వస్తుందని ఆశపడుతున్నాడు. అసలు ఆయన కుమారుణ్ణి పెంచుకొన్నది అందుకే!

ఆయనకు యిద్దరు భార్యలు పోయినప్పటికిన్నీ మూడో పర్యాయము నుభద్ర అనే ఆమెను వివాహమాడినాడు.

పేరయ్య లింగరాజులో బసవరాజు వివాహ విషయమయి ప్రస్తావించినాడు. లింగరాజు కిందామీదాపెట్టి అయిదువేల రూపాయలు

కట్నము కావలెనని చెప్పినాడు. ఇందుకు వేరయ్యకు అయిదువందల రూపాయలు కమిషన్ యిస్తానన్నాడు.

ఇందుకు వేరయ్య ఒక చిత్రమయిన పన్నాగము పన్నినాడు. పురుషోత్తమరావును లింగరాజు యింటికి తీసుకొనిపోయి అక్కడ కట్నము విషయములో ఒక వేలంపాటలాంటిదాన్ని వేరయ్య యేర్పాటుచేసినాడు.

ఆ వేలంపాటలో పురుషోత్తమరావుకు ఆవేశం యెక్కించి అయిదువేల అయిదువందల రూపాయలవరకూ కట్నము యిచ్చేట్లు పాట పాడించి బేరము ఖాయము చేసినాడు. అందుకు పది రూపాయలు బయానాకూడా యిచ్చి రశీదు ఫుచ్చుకోమన్నాడు.

వివాహము నిశ్చయమయింది.

కట్నము సొమ్ము ముండుగా కావలెనని లింగరాజు కోరినాడు. పురుషోత్తమరావు అప్పకోసము తెగతిరిగినాడు. ఎక్కడా ఆస్తి పుట్టలేదు. అందువల్ల ఉన్నభూమినంతా పురుషోత్తమరావు అమ్మివేసి లింగరాజుకు కట్నము పయికము చెల్లించినాడు.

కాళింది తనకోసము అంతకట్నము యీయవద్దని ఆనేకవిధాల తలిదండ్రులతో చెప్పింది. కాని వారు వినలేదు.

తన వివాహము కాగానే తలిదండ్రులు పరమదర్శిద్రులయిపోతారని కాళింది గ్రహించింది. ఎంతో యోచించింది. చివరకు నూతిలోబడి ఆత్మహత్య చేసుకొన్నది.

పాపం భ్రమరాంబ దుఃఖానికి మేరలేదు.

లింగరాజుకు ఈ విషయము తెలిసింది. కట్నము తిరిగి యివ్వడానికి వీలులేదు అన్నాడు. బసవరాజు తనమూలంగా కాళింది ఆత్మహత్య చేసుకొన్నందుకు చాలా విచార పడ్డాడు.

వేరయ్య లింగరాజుదగ్గరనుంచి కట్నము సొమ్ము తిరిగి రాదనిన్నీ, అందువల్ల బసవరాజుకు కమలను యిచ్చి వివాహము చేయడము మంచి దనిన్నీ పురుషోత్తమరావుకు సలహా చెప్పినాడు. ఇందుకు కష్టముమీద భ్రమరాంబను ఒప్పించినాడు. కమలకూడా యిందుకు అంగీకరించింది. అక్కగారి ఆత్మహత్యకు కారకుడయిన లింగరాజుమీద పగతీర్చుకో

పెళ్లి అయింది.

లింగరాజు పెళ్లికూతురుకు వేరే నగలు కొత్తగా చేయించకుండా తనవద్ద లోకులు తాకట్టుపెట్టిన నగలు పెళ్లిలో యిచ్చాడు. పెళ్లి అయిపోగానే వాటిని తీసుకోవచ్చునని ఆయన ఆభిప్రాయము. కమల యీ సంగతి గ్రహించింది.

పెళ్లికిఅయిన అప్పలవల్ల యావదాస్తీ పోయింది. కమల అత్తవారింటికి వెళ్లకుండా పుట్టింటిలోనే ఉండిపోయింది. వారు ఒక చిన్న పూరింటిలో కాలము గడపసాగినారు. తలిదండ్రులు అప్పకమలూ అనుభవిస్తున్నారు.

బసవరాజు కమలను యెంతో ప్రేమించినాడు. ఆమెకూడా అతన్ని యెంతో ప్రేమించింది. బసవరాజు తండ్రిభయమువల్ల భార్యను కలుసుకోడానికి భయపడి పోయినాడు.

కమల లింగరాజుమీద పగసాధించ దలచింది. అందువల్ల అత్తవారింటికి వెళ్ళేటట్లుయితే తననగలు వాళ్లకు యివ్వవలసివస్తుంది. అందువల్ల భర్తమీద యెంతప్రేమవున్నా అత్తవారింటికి వెళ్లకుండా పుట్టింటిలోనే ఉండిపోయింది.

పురుషోత్తమరావు మంచము పట్టినాడు.

తాకట్టు పెట్టినవాళ్లు తమ వస్తువులను యిచ్చివేయమని లింగరాజును తొందరచేయసాగినారు. వాళ్లు లింగరాజుమీద అందుకోకొనినట్ల ఛార్జి యివ్వడానికి కూడా సిద్ధపడ్డారు.

ఇది ఇలా ఉంటూవుంటే కమలను తమ యింటికి తీసుకొనిరమ్మని సుభద్ర ప్రతిరోజూ లింగరాజును తొందరచేయడము మొదలుపెట్టింది.

లింగరాజు తాకట్టువాళ్లకుకానీ సుభద్రకుకానీ సమాధానము చెప్పలేక పోయినాడు.

చివరకు బసవరాజుచేత పురుషోత్తమరావుమీదనూ కమలమీదనూ కోర్టులో దావా వేయించినాడు.

ఆ తరువాత ఏమయింది ?

* * * * *
చిత్రములో చూడవలసిందే !

పాటలు

1

ద్వాదా - కమల

పూలమొక్క లెటులున్నవో పోయిచూచెదన్ || పూల ||
 చాలకాలమునకు నేడు సంపంగి పూచినదే !
 రాలిపోయెనాకులన్ని మాలతీలతన్ !
 సోలిపోయెనే ! నూర్యకాంతము || ఆ మూలమొక్క ||
 వింతగానుపూచె జంబ్రకాంతలుఁ జేమంతులు గురు .
 బంతిమొక్కలన్ని యెవరో పాడుఁడేపిరే !
 దొంతరమల్లియమఁగూడఁ ద్రుంచలేదు కొంత నయము ||
 అంతుదెలిసి రేపు వారి నడుగనా ! ||

2

త్రితాల్ - కాళింది

జాతికినీ సూత్రంబే సంపత్కరమా సాధనము || బా ||
 ప్రేమమయమై సత్వగుణమయమై మా .
 కామితార్థము లాసగున్ . కమత్వమున కీదారంబే !
 ఆధారంబై వెలయునుగా . మాతృభూమి కిది మంగళమే || బా ||
 మాతృదేశ పాదసేవా మహిమఁదెలిపే మంత్రంబౌ నీ .
 నాదబ్రహ్మా పాసనలోనే లీనంబై నే తఱయించెద ||

3

కేర్వా - సుభద్ర

ఈ మధుమాసవనీ నుమకేళీ .
 ప్రేమ సుధాధరమానుదమా || ఈ ||
 పూలతీగెలలో తూఁగుటుయ్యాల
 లూఁగెదమా ప్రియురాలా || ఈ మ ||
 పాలవెన్నలా యెటిలోన .
 పూలదోవెల్లపై పోదము .
 పొరలిపోంగే గిరి నిర రిలో
 బారుకెరటాలై పోవుదముగాని || ఈ ||

ఆదితాశము - కాళింది

పలుకవేమి నా దైవమా రామ ॥ పలుక ॥
 పరులునవ్వేది న్యాయమా ! రామ ! ॥ పలు ॥
 అలుగకారణ మేమిరా ! రామ !
 నీ వాపించినటుల ఆడిన సాతో ॥ పలుక ॥
 తలితండ్రి భక్తిని సగి రక్షించిరి ।
 తక్కినవారెంతో హింసించిరి ।
 తెలిసియూరకుండే దెన్నాళ్ళురా ॥
 దేవాదిదేవ ! శ్రీశ్యామరాజునితో ॥ పలుక ॥

ధుమాళి - కమల

పరుగిడకే చంపకమే భ్రమరీ ! ॥ పరు ॥
 ప్రభాతమును గని పరశశమత్తివై ॥ పరు ॥
 గుములు గుములుగా గోపకన్యకలు ।
 యమునానదిలో జలకమాడుతరి ।
 కమలములో కమలాననలో మరి ।
 పరికింపవె త్వరపడకే భ్రమరీ !
 పరిమళమే సరిపడదే మనకా ॥ పరు ॥

ధుమాళి - కమల - కాళింది

మందర నందకుమారా ! జయ ! బృంబావన సంచారాజయ ॥ మంద ॥
 గోపికానయన కువలయమాలా ! మేళిత లీలావనమాలా !
 మురళీధర మాధవ శౌరీ ! మురహర గోవరనధారీ !
 పంకజనయనా ! భవపరిహారీ ! కరుణాశరభే పరిపాలయ మాం ॥ మంద ॥

కేర్వా - కాళింది

స్వాతంత్ర్యమేలేదా ? యీ స్త్రీజాతిలోన ।
 జనియింపనేలా ! నే స్త్రీనై ।
 పాపమేమి ? దైవమా ! ॥ స్వాతం ॥
 కట్నమిచ్చికొంటేగాని । కన్నియలకు వరుడే రాడు !
 కన్నవారికా శోత ! కన్యజన్మమే శోత ॥ స్వాతం ॥

8

త్రితాల్ - భమరాంబ

హితవును వినవిది యేమి పారబమే !
 యేగతి వేగుదుమే ! నీతో ॥ హిత ॥
 సుతలే యీలాగెదిరించినచో । గతియేమున్నదే ? మా ॥ హిత ॥
 ఆడుదిపెండ్లిమానుట మనదేశాచారముగాదె ।
 అయినవారిలో కానివారిలో అపయశమే తల్లీ !
 వీడుము నీ వివాదమున్ పెండ్లికి సంబరపడుమా !
 నేడో రేపా సుముహూర్తము నిశ్చయింతురు సుమా ॥ హి ॥

9

జప్ తాల్ - బనవరాజు

కొరగాని యీ తనువికేలా ! దైవమా ! ॥ కొర ॥
 పరతంత్రతను జీవనరకాన బడిపోతి ।
 పరువుచెడి వరశుల్కపాపాన సురియ్యెతి ॥ కొర ॥
 ప్రియురాలి యిల్లాలి లాలింపలేనైతి ।
 ఈ దుర్వియోగాన ॥ కొర ॥

10

త్రితాల్ - కమల

ఎన్నడు నా పతిగూడి సుఖింతునో ॥ ఎన్న ॥
 బన్నము తీరే దారే లేదాయె ॥ ఎన్న ॥
 ఈవిరహాభికి యేదరి లేదా !
 దైవమా ! మాపై దయ మాలితివా ! ॥ ఎన్న ॥

11

త్రితాల్ - సుభద్ర

నా నోముల ఫలమే మనసా ! ॥ నానో ॥
 కోర్కారెల్ల మాసుటే సుఖంబె ॥ నానో ॥
 వనసుమ మీ వయసు వృధా !
 తనువు వృధా ! వలపు వృధా !
 లేదిక సుఖాశ వగవగసేలా !
 జగము సకలమును శూన్యంబె కాదే ॥ నానో ॥

త్రితాల్ - సుభద్ర

ధీరమతీ ! దిగులేజెకిరా !
 ఊరకయేలా నాదారిపోవ ॥ ధీర ॥
 పరమప్రేమకు భంగము కలదా !
 బాలకా ! పరమాత్ముడులేడా !
 నీ మనోరథమే సమకూరున్ ॥ ధీర ॥
 ఏల నిరాశాగతి వాపోవ !
 శీలవతి కమలాసతి నీమతి !
 మేలు తెలియదా ॥ ధీరమ ॥

13

కేర్వా - కోరన్ పాట

భారతమాతా ! నీకన్యలగతి గనవమ్మా ! ॥ ప్రీయ భా ॥
 ఇహపరసౌఖ్యము బాసి । ఇటెవైతిమి తల్లీ !
 భారతమాతా మా బ్రతుకిటులే నెడెనమ్మా ॥
 పరమదురాగత మగునీ ।
 వరశుల్కము వలన ।
 జీవితసౌఖ్యముబాసి । తనువులపై గోసి ॥ ప్రీయ భా ॥
 ఇలలో ధనలోభులవలన ।
 బలియైతిమి మేము ।
 మాజీవాత్ములకెపుడో మోక్షంబా జననీ ! ॥ ప్రీయ భా ॥

14

ఎక్కా - భ్రమరాంబ

విధిగతి గడువతరమె పరమేశా !
 విబుధేంద్రునకైనా విధికైన ॥ విధి ॥
 ఈ సంసారం బీలాగ్న పోయి నేడు ।
 కాసైన లేదాయె గ్రాసానికైన ।
 ఈ నా దారిద్య మెన్నాళ్లొ మూపు ।
 మాజీవనోపాధి కీవ్యాధి వెన్నాడె ।
 సర్వాధారంబామా । తరువేమోడెనోయె ॥ ఈ సం ॥

15

త్రితాల్ - బసవరాజు

బ్రతుకీ గతి కానేలా ! || బ్రతు ||
 నాదగు పాపమదేమీ స్వామీ ! || బ్రతు ||
 నా కొరకే గద వృదా ఆ విధానా !
 బలిమి బలియొసగె ఆ మానవతి ।
 బ్రతికియుంటె యీ బాధలనే ।
 అనుభవింపగా ! నా || బ్రతు ||

16

కేర్వా - బిచ్చగాడు

జీవా ! మాయకాయమురా !
 మమతలలో బడి చెడితివి గదరా || మాయజీవా ! ||
 అడియాసలలో బడుటేగాని ||
 కట్టకుపోయే దేమిటిరా || జీవా ! ||
 కట్టెనాగులో కాలేటప్పుడు । గవ్వరాడురా నీ వెంబడి ;
 ఏటికి నీ యారాటంబింక ।
 ఎప్పుడో ! ఏమో ! ఎరుగుమురా । త్వరపడరా ।
 కడలేరెదుగతి గనుగొనరా || జీవా ||

17

త్రితాల్ - కుట్రవాళ్లు

సంగీతసారమేరా ! జగతిలో జాతీయ ।
 తేజోవికాసంబేరా । రాగానుభోగ || సంగీ ||
 త్యాగభోగానందసారమే గీతమురా ।
 సామవేద నుదాసాశమై ఓంకారాధారమైన || సంగీ ||

18

త్రితాల్ - కోరన్

కన్నెయునురు తగదండి ! వరకట్నాతును నిలుపండి || క ||
 దేశోద్ధారకులారా ! జాతీయాశయులారా || భారత దేశో ||
 సంఘములో జరిగెడు ఘోర ।
 వరకుల్కు దురాచారము మాన్పర || దేశో ||

వెలమగలే గడ యీ వరులు ।
 వివాహవిధి యీ విధి చెడనండీ ।
 కన్యాదాచల గతి గనుగొనుడీ ।
 దురాశతం బిది కాదా ! ॥

దీప్ చంద్

మంత్రివర్గములార ! ఈ పరకట్నములఁ దొలగింపగా
 శాసనముగావించి సంఘము సకలవిధముల గావరే !
 ఆర్యధర్మము నిలుపుడీ ! స్త్రీ జాతి దుస్థితిఁబాపుడీ !
 ధర వదూవరపరిణయంబులు నిరంతరము శుభములై ।
 యశోధర్మాచరణమునకై వెలయుగా ॥

ప ద్య ము లు

కన్నడ - చలపతి

మ॥ చెడె ధర్మంబు, నశించె నీతి హరియించె బూర్వమశ్యాదలఁ
 గడిగూరాకువిధాన వేలమునఁ జొక్కటోపి పాగాలకై
 వడి సంతం బశువల్లు పెండ్లికొడుకున్ వ్యాపారమార్గంబునం
 బడయం గావలె ద్రవ్యముంగురిసి దైవంబైన నే డిమ్మహిన్ ॥

త్రోడి - చలపతి

నీ॥ నీటైన యింగీ ఘ మోటారు సైకిలు
 కొనిపెట్టవలెనను కూశయొకఁడు ।
 రిప్పువాచియు గోల్డురింగును బూట్సును
 నూట్లుఁగావలెనను శుంఠయొకఁడు ।
 బియ్యోబియల్ పరకయ్యోడి కర్చుభ
 రింపవలెనను దర్కదుఁడొకఁడు ।
 భార్యతోడనుఁ జెన్నపట్టణంబుననుంచి
 చవివింపవలెనను చవటయొకఁడు ।

గీ॥ సీమచదువు చాల సింపిలు నన్నట ।
 కంపవలయున నెడి యజ్ఞుడొకఁడు ।
 ఇటు కొశరుక్రింద నిషారములు వరం ।
 తెలుపుచున్నవారు తెల్లముగను ॥

భైరవి - లింగరాజు

సీ॥ కులలోప గుణలోపములు మాపుకొనుటకు
 ధనము, ప్రధానసాధనము నేఁడు ।
 వరకట్నములకు సభాకట్నములకును
 ధనము ప్రధానసాధనము నేఁడు ।
 మడులు మాన్యములు కొంపలు వచ్చిపడుటకు
 ధనము ప్రధానసాధనము నేఁడు ।

గీ॥ అట్టిధనమునుఁ దమ పాడుపాట్లకొరకొ !
 బట్టకొరకొ ! లంకపుగాకె చుట్టకొరకొ !
 వెనుకముందులు చూడక వెచ్చపెట్టు ।
 వారు నిజముగ మతిలేనివారుఁగారె ॥

భాగేశ్వరీ - భ్రమరాంబ

సీ॥ ఎన్నఁడు నామాటకెదురు చెప్పఁగలేదు
 తండ్రిగీచిన గీటు దాటలేదు ।
 బడియన్న నెన్నఁడుఁ బ్రాలుమాలగలేదు ।
 రాత్నంపునెడలఁ బరాకులేదు ।
 అది నాకుఁగావలెనని యెన్నఁడనలేదు
 కుడుచునప్పుఁడుఁగూడ గొడవలేదు ।
 ఆటలయందైన నలుకయెన్నఁడు లేదు ।
 పొరుగింటి కేనియుఁ బోవలేదు ।

గీ॥ కలికమునకేనియును నోటఁగల లేదు ।
 మచ్చునకు నేనియుం బొల్లుయాట లేదు ।
 ఆటి బిడ్డను బ్రతికియున్నంతవఱకు ।
 మరువశకక్యమె ! వెరిబ్రాహ్మణుడ నాకు ॥

5

బిల్వరి - భ్రమరాంబ

సీ॥ పెరవారిపిల్లకు వరుడేరుపడెనన
 మనపిల్లకెప్పుడో మగఁడటంచు ।
 పరులపిల్లలపెండ్లి పరికించునపుడెల్ల
 మనపిల్లకెప్పుడో మనువటంచు ।
 ఎదుటియింటికి నలుండేతెంచినపుడెల్ల
 మనయలుండెపుడింట మసలుననుచు !
 పొరుగింటిపిల్ల కాపురము విన్నపుడెల్ల
 మనపిల్ల కెప్పుడబ్బునో యటంచు ।

గీ॥ ఆడుబిడ్డ జనించుటే యాదిగాను ।
 పుస్తె మెడఁబడువరకు మాఁపులునుఁ బవలు ।
 గుడుచుచున్ననుఁ గూర్చున్న గునుకుచున్న ।
 దల్లిపడు వాధఁ దెలుపఁగఁ దరమె బిడ్డ ॥

6

మూల్ కాన్ - బసవరాజు

చం॥ పరువు నశించెఁ బండితులుఁ బాపరున్విని యింటనింట నా
 చరితమేఁ జెప్పకొంచు నెకచక్కిములాడు నవస్థ పట్టెము
 మ్మరమునఁ దండ్రి కిప్పటికి గలకపోయె నుదారబుద్ధి, యీ
 తరుణమునందు మాకునివిధంబున నుండుట నాకు బాడియే ॥

7

భైరవి - కాళింది

సీ॥ ఆడుబిడ్డలగన్న యయ్యల రక్తమాం
 సాలఁ బీల్చిన ధనాశాపిశాచి ।
 నావంటి కన్యలందఱినొ కట్నాలకై
 బలిఁగొన్న ఘోరపాపాలమారి ।

భరతక్షమాపధూవరవివాహప్రేమ
 సూత్రాలుపెంచిన చుప్పనాతి !
 నను కన్నెఱుఱుబట్టు నాతలిదండ్రుల
 కడుపుఁగాలిచిన రాకాసికొఱవి !

గీ॥ చచ్చె; నా ఆత్మ నేటికి శాంతిఁజెందె !
 పాతిపెటితి గోత నీ ప్రేతనింక !
 నెన్నఁటికినేని వెఱికిఁ దీయింతురేని !
 తగులు కాళిందియునురు, సిద్ధంబుమీకు ॥

8

అతాణా - సుభద్ర

చం॥ కనికరమా కనంజడదు, కన్నడఁబోవదు ప్రేమ, పాటఁ జీ
 ల్చినఁ గమపటఁదెయ్యెడను సిగ్గునవటిది, పాప భీతి మ
 చ్చునకునుఁ గానుపింపదిక నూనృతమన్నది లేనెలేదు, లా
 భిని భువి నేపదార్థములుఁదెచ్చి విధాత సృజింపఁ గల్గెనో ॥

READY FOR BOOKING.

2	LAVA-KUSA	Telugu	Sri Ranjini, Mr. P. Subba Rao, P. Satya- narayana, Master Bhima Rao, Malleswar Rao
2	SRI SATYANARAYANA	"	Hemavati, Mr. Kamaraju, Ramamurthy.
	with Kasalperu (Comedy),	"	Sundarama, Mr. Hanumantha Rao.
	Chalmohan Rangha	"	Topical on Satyanarayana Temple.
3	SAVITRI	"	Miss Ramathilakam, Mr. V. Gaggaya, P. Satyanarayana.
4	RAMADOSS	"	Miss Saraswati, Mr. A. Satyanarayan, Nagaraja Rao.
5	ANASUYA & DRUVA	"	Miss Krishnaveni, Saraswati, Master Prakas Rao Suryanarayana. (A. Kiddies' Talkie)
6	RAMAYANA	Tamil	T. P. Rajalakshmi, Mr. T. S. Mani, etc.
7	PRAHLAD	"	P. Saradambal (Golden Co.) Master Krishnamoorthy
8	SITA VANAVAS	"	T. Rukmani of Trichur, C. V. V. Pantulu Iyer etc.
9	MEENAKSHI KALYANAM	"	M.R. Krishnamoorthy, Premavathi, Kali N. Ratnam
10	MINNALKODI	"	K. T. Rukmani, Srinivasa Rao, etc.
11	BHAGYALEELA	"	K. T. Rukmani, P. S. Sreenivasa Rao.
12	REVENGE (Veeragarjan)	"	M. A. Rajamani, etc.
13	LAKSHMI THE HARIJAN GIRL	"	M. A. Rajamani, etc.
14	MUMTAZ BEGAM	Hindi & Urdu	Akhteri, Mazhar Gulhamid, Pahelwan, etc.
15	ABEHAYAT	"	Noorjahan, Padma, Nazir, Athar, etc.
16	CHANDRA-GUPTA	"	Sabita, Gulhamid, Nazir, Mazhar, etc.
17	SEETA	"	Mrs. Khote, Mukhtar Begam, Tembe, K. C. D. Prithwiraj, etc.
18	KISMAT-KA-KASOTI,	"	Noorjahan, Iqbal, Khalil, K. C. Dey, etc.
19	AURAT-KA-PAYAR	"	Mukhtar Begam, Bachan, Mazhar, etc.
20	SULTANA	"	Zarina, Indubala, Gulhamid, Mazharkhan
21	GARIB-KI-DUNIA	"	Kajjan Cooper, Violet, Gulam, Hussien, etc.
22	HINDUSTAN	"	Mukhtar Begam Rosy, A. R. Kabuli, Narbada Shanker, Panchotia, etc.
23	LAILA-MAJNU	"	Kajjan, Nissar, Kabuli, Shaila, etc.

Telegrams : "CHAMRIYA"

Telephone : 267

CHAMRIA TALKIE DISTRIBUTORS.

20, VEPERY HIGH ROAD, P. T. MADRAS.

...కృపిత కృష్ణవేణి నటించిన...

మనదేశం

...డైరెక్ట్...
ప్రసాద్